

TIB

TIJDSCHRIFT INTERN BEGELEIDERS

Samenwerking onderwijs-jeugdhulp Pag 06

Interview
Rianne Huijs en Claude Marsman

MET O.A. BLOCKCHAIN: HANDIG IN DE TOEKOMST? - SAMEN STAAN WE STERKI!
DE ROL VAN DE IB'ER BIJ ZIEKE LEERLINGEN - PREVENTIE EN CURATIE VAN CYBERPESTEN
TIBTIPS - VAN DE WERKVLOER - CHECKLISTS - WAT JE ECHT MOET DOEN IN 2018

Walter van de Calseyde

“Je moet flink in elkaar investeren en eerst elkaars taal leren spreken”

Op SBO De Watertuin werken school en jeugdhulpverlening samen onder één dak. Het grote voordeel is dat dezelfde hulpverleners zowel de groepstrainingen geven als begeleiding en behandeling van leerlingen verzorgen. Het streven is de lijntjes tussen de hulpverleners en leerkrachten steeds korter te maken, zodat er sprake kan zijn van optimale efficiëntie in het belang van het kind.

Met de nieuwe werkwijze zijn de afgelopen 2,5 jaar aansprekende resultaten geboekt. Het aantal opgenomen thuiszitters nam flink toe en het aantal doorverwijzingen naar zwaardere jeugdzorg daalde met liefst 20%. Uiteraard ging dit niet vanzelf, vertellen IB'ers Rianne Huijs en Claude Marsman.

“Er is een mooi programma gebouwd van trainingen, behandelingen en begeleiding, zowel voor ouder als voor kind. Bij de start van een schooljaar kunnen we aan alle hulpvragen voldoen. Maar je moet wel flink in elkaar investeren en eerst elkaars taal leren spreken.”

Groeien naar en met elkaar

Rianne: "Toen de zorg overging naar de gemeente, zag onze school een mogelijkheid om jeugdhulpverlening Vitree bij ons binnen te halen. Eerst op bestuurlijk niveau en sinds 2,5 jaar op de werkvloer. De gedachte hierachter was om uiteindelijk kosten te kunnen besparen door de ondersteuning preventief in te zetten en niet buiten schooltijd, zoals gebruikelijk."

Claude: "Sinds de start van de samenwerking was het duidelijk dat school en jeugdhulp van twee verschillende planeten komen. Om zo snel en goed mogelijk dezelfde taal te spreken, vooral in het belang van de kinderen, hebben we op school de zienswijze van Positive Behavior Support (PBS) ingevoerd. Ook de collega's van Vitree spreken deze taal nu met de kinderen die ze begeleiden of behandelen. Zij hebben al hun interventies 'PBS-proof' gemaakt."

Rianne: "Bij veel SBO-leerlingen speelt het sociaal-emotionele aspect een grote rol. Puur vanuit het onderwijs (want wij zijn vooral een school) wordt dat aspect soms te weinig belicht. Daarom zijn we gezamenlijk begonnen met speltrainingen. 'Hoe kom ik voor mezelf op?', 'Hoe reageer ik als iemand iets doet wat ik niet leuk vind?'. Met die laagdrempelige trainingen zijn we in de onderbouw één keer per week begonnen, nadat we hier samen met de leerkrachten en ouders over hebben gesproken."

Claude: "In de midden- en bovenbouw zijn dit echte sociale vaardigheidstrainingen geworden. Op die manier groeide onderwijs en

jeugdhulp langzaam naar elkaar toe. Het fijne is dat leerkrachten en jeugdhulpverlening elkaar steeds beter weten te vinden en waar mogelijk tot actie overgaan. De expertise is nabij en direct inzetbaar. Voorheen duurde het weken voordat er iets gebeurde op dat gebied. Nu keert een leerling na zo'n training rustig terug in de groep en kom je eerder en beter toe aan onderwijs."

Verbetering pedagogisch klimaat

Rianne: "Ook hebben we veel geïnvesteerd in verbetering van de didactiek en de afstemming op leerlingen. Deze ontwikkelingen samen hebben het pedagogisch klimaat echt versterkt op de Watertuin. Er is nu meer

duidelijkheid en rust in school. Ook richting de ouders. Als meedenkende partner delen de collega's van Vitree hun eigen expertise, bijvoorbeeld tijdens oudergesprekken. Dat is een heel goede aanvulling op de communicatie vanuit het onderwijs."

Claude: "Ook de Vitree-collega's verwelkomen de leerlingen 's ochtends aan de deur en ze zijn de hele dag op school. Geregeld halen ze een leerling of een groepje leerlingen uit de les om ze apart te begeleiden. In andere gevallen krijgt een individuele leerling een intensievere training. Het gaat om een of twee keer per week een half uur. In sommige gevallen is het al afdoende

wanneer een kind een gesprekje kan aangaan met iemand van de jeugdhulpverlening om zo te zorgen dat gedrag niet escaleert. Terugkoppeling naar de leerkracht is hierbij van essentieel belang om een kind daarna in de klas passende (na)zorg te bieden. Een van onze wensen voor de toekomst is dan ook dat de transfer van de Vitree-interventies een betere weerslag krijgt in de klas. Zodat de leerkracht weet wat een kind heeft bijgeleerd buiten de groep aan begeleiding of behandeling en daarop kan voortborduren in haar leerkracht-handelen.”

Rianne: “Wat we merken is dat het onderwijs doorgaans sneller werkt dan de jeugdhulp. Wij observeren, bespreken en handelen. Dat proces

gaat veel trager bij jeugdhulp, doordat zij meer tijd nemen voor dossieronderzoek, contact maken, doelen opstellen en verslaglegging. In het onderwijs is het kind soms gebaat bij sneller handelen. Binnen ons gezamenlijk zorgteam is het van groot belang hierover goed te overleggen, om het

onderwijsproces en de begeleiding vlotter op elkaar af te stemmen in het belang van onze kinderen.”

Rol IB'ers

Claude: “In dit samenwerkingsproces spelen wij als IB'ers een heel belangrijke rol. Naast leerlingen, ouders, leerkrachten, psychologen en orthopedagogen hebben wij op de werkvloer ook te maken met jeugdhulpverlening. Onze taak is vooral het goed managen van dit proces. We willen tot één 'product' komen, zodat iedereen weet wat waar gebeurt en waar zij aan toe is. Uiteindelijk is het voornaamste belang de leerling. Die moet altijd voorop staan, zowel qua onderwijs als ondersteuning. Wij doen dus veel aan regie en die rol wordt alom gerespecteerd. Gelukkig maar, want anders zou iedereen haar eigen dingetjes blijven doen. Daar wordt niemand beter van.”

Rianne: “Als IB'er waken wij er elke dag voor dat de radertjes op elkaar aansluiten en springen bij als dat stagneert. Wij vinden het heel belangrijk dat vooral het kind weet waar het aan toe is, zeker omdat nu alles onder één dak plaatsvindt. Dat gaat steeds beter, doordat alle partijen elkaar en hun expertise

“Het fijne is dat leerkrachten en jeugdhulpverlening elkaar steeds beter weten te vinden en waar mogelijk tot actie overgaan. De expertise is nabij en direct inzetbaar.”

nu beter kennen. Aanvankelijk was merkbaar dat Vitree-collega's hun eigen honk kwijt waren, met hun eigen regels en gewoonten. Ze werkten op vreemd terrein. Daar hebben we flink in geïnvesteerd. Bijvoorbeeld door eigen lokalen te reserveren voor hun begeleidingsactiviteiten. Leerlingen zijn daardoor ook letterlijk even uit de klas."

Claude: "Wat een grote vooruitgang is, is dat het kind centraal staat in de meeste overleggen en dat daar een essentiële gesprekspartner bij gekomen is. De Watertuin is er voor de didactische en cognitieve ontwikkeling. Maar SBO-leerlingen moeten relatief meer in hun sociaal-emotionele gedrag worden geholpen. Anders komen ze niet eens aan leren toe. Door de nauwe samenwerking met jeugdhulp nemen we nu meer het 'hele' kind mee in onze overwegingen en acties."

Rianne: "Wat zeker is veranderd, is dat je als IB'er voorheen vaak uit school moest voor allerlei besprekingen met ketenpartners. Het meeste vindt nu, veel laagdrempeliger, binnen school plaats. Al met al zijn we er nog niet. Een verbeterpunt is zeker dat Vitree-collega's en leerkrachten elkaars werk nog beter moeten leren begrijpen. Maar we zijn absoluut goed op weg op de Watertuin!" ■

Rianne Huijs en Claude Marsman zijn beiden IB'er op SBO De Watertuin in Almere.

"Ik kan nu lekker spelen na school."

MAUD (11)

"In het begin kon ik nog niet goed voor mezelf opkomen. Ik wist ook nooit wat ik moest doen als er iets gebeurde in de klas wat ik niet leuk vond. Toen mocht ik een tijdje op SOVA-training. Daar heb ik dat allemaal wel geleerd en dat voelt fijn. Soms ben ik blij dat ik met juffrouw Marije van Vitree kan praten. Bijvoorbeeld over de scheiding van mijn ouders. Dat gaat makkelijker dan in de klas. Als ik uit de groep ben geweest voor begeleiding, dan mag ik het werk inhalen dat ik heb gemist. Wat ik het leukste vind, is dat ik nu niet meer na school naar Vitree hoef. Ik kan nu lekker buitenspelen met mijn vriendinnen."